

NAGYATÁD TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

II. KÖTET TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

JSZ: 7/2017

JÓVÁHAGYVA A 140/2019.(VIII.29.) SZ. HATÁROZATTAL

Készült a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet előírása alapján

VIRÁNYI ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ KFT
NAGY ÁRPÁD
PAGONY KFT
KÉSZ KFT
HECKENAST&HECKENAST BT

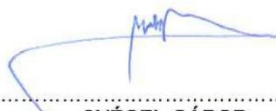
2019. AUGUSZTUS

ALÁÍRÓLAP

MEGRENDELŐ:

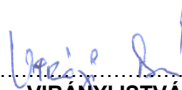
ORMAI ISTVÁN
POLGÁRMESTER

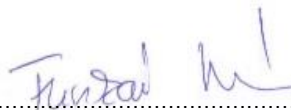
SVÉGEL GÁBOR
VÁROSI FŐÉPÍTÉS

NAGYATÁD VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
7500 NAGYATÁD, BAROSS G.U.9.

TELEPÜLÉSTERVEZÉS:

VIRÁNYI ISTVÁN
TELEPÜLÉSRENDEZŐ VEZETŐ TERVEZŐ
TT 14-0075

FUCSKÁR NOÉMI
MUNKATÁRS

VIRÁNYI ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ KFT
7400 KAPOSVÁR, LOSONC UTCA 1.
TEL/FAX: 82-511-575
lorincz.viranyi@t-online.hu

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS:

NAGY ÁRPÁD
TERÜLET ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI SZAKÉRTŐ

TÁJRENDEZÉS,
KÖRNYEZETALAKÍTÁS:

VINCZE ATTILA
TÁJ ÉS KERTÉPÍTÉSZ VEZETŐ TERVEZŐ TK 01-5089

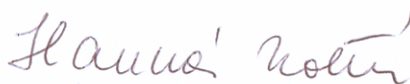
MESZESÁN PÉTER
MUNKATÁRS

EREDLICS ÁGNES
MUNKATÁRS

PAGONY TÁJ- ÉS KERTÉPÍTÉSZ KFT
1111 BUDAPEST, BUDAFOKI ÚT 53.
TEL: 06 1-365-1805
v.a@pagonyiroda.hu

KÖZMŰ,
ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS:

HANCZÁR ZSOLTNÉ

TH, TE, TV

VEZETŐ TERVEZŐ MK: 01-2418

BÍRÓ ATTILA

TH, TE, TV

VEZETŐ TERVEZŐ MK: 01-2456

KÉSZ KÖZMŰ ÉS ENERGETIKAI TERVEZŐ KFT

1016 BUDAPEST, NAPHEGY UTCA 26.

TEL: 06 1-489-0365

kozmu@kesztervezo.hu

KÖZLEKEDÉS:

HECKENAST JUDIT

Tkő

VEZETŐ TERVEZŐ MK: 01-5295

HECKENAST & HECKENAST BT

1146 BUDAPEST, ERZSÉBET KIRÁLYNÉ ÚT 2.

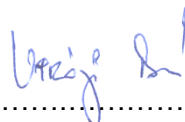
TEL: 06-1-242-7889

jhec@rubicom.hu

NYILATKOZAT

Virányi István – településrendező vezető tervező, TT 14-0075 – nyilatkozom, hogy a dokumentáció megfelel a magasabb szintű terveknek és jogszabályoknak.

Kaposvár, 2019. június

Virányi István

településrendező vezető tervező

TT 14-0075

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ	1
BEVEZETÉS.....	6
2.1. JÖVŐKÉP.....	7
2.1.1. A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN	7
2.1.2. A VÁROS JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPÉRE VONATKOZÓAN	11
2.1.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK RÖGZÍTÉSE.....	11
2.2. CÉLOK	12
2.2.1. A TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA.....	12
2.2.2. RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA.....	16
2.2.2.1. A JÖVŐKÉP, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK, AZ ÁTFOGÓ CÉL ÉS A RÉSZCÉLOK KAPCSOLATA	23
2.2.2.2. A FEJLESZTÉSI CÉLOK ÉRTELMEZÉSE AZ EGYES TELEPÜLÉSRESZEREKRE	25
2.3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	27
2.3.1. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA	27
2.3.2. A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMÉK ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMÉINEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA.....	29
2.3.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRE ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE.....	30

K I V O N A T

**Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2019. augusztus 29-i soron következő nyílt ülése jegyzőkönyvéből**

140/2019. (VIII. 29.) számú határozat:

Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Nagyatád Város településfejlesztési koncepció partnerségi egyeztetést lezárja, egyben tudomásul veszi, hogy a partnerségi egyeztetés keretében – ideértve a lakossági fórumot is – vélemény, észrevétel nem érkezett a partnerek részéről.

Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Nagyatád Város településfejlesztési koncepcióját – a határozat melléklete szerinti tartalommal – elfogadja.

A Képviselő-testület felkéri a város polgármesterét, hogy az elfogadott Településfejlesztési koncepciónak az önkormányzat honlapján való közzétételéről gondoskodjon, valamint küldjön értesítést az egyeztetésben részt vetteknek a koncepció elfogadásáról.

Határidő: 2019. szeptember 10.

Felelős: Ormai István polgármester

K. m. f.

**Ormai István s.k.
polgármester**

**Dr. Kovács Ildikó s.k.
jegyző**

A kivonat hiteles:

Nagyatád, 2019. augusztus 30.

**Dr. Kovács Ildikó
jegyző**

BEVEZETÉS

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 9/A.§ (1) bekezdése szerint „A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembe vételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.”

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (Eljr) 10 évet meghaladó időtávban határozza meg a hosszú táv fogalmát, így jelen koncepcióban megfogalmazott jövőkép és célok által meghatározott és kijelölt fejlesztési feladatok is így értelmezendők és kezelendők.

Nagyatád város jelenleg hatályos településfejlesztési koncepciója a 76/2002. (V. 23.) sz. képviselőtestületi határozattal került elfogadásra, mely azóta 4 alkalommal módosult. Az eltelt időszakra tekintettel indokoltá vált a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságait felülvizsgálni, a változások irányait és a hosszú távú fejlesztési célokat meghatározni, valamint az új jogszabályoknak megfelelő településrendezési eszközök készítését megalapozni.

A településfejlesztési koncepció elkészítését megelőzte a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 1. mellékletének tartalmi követelményei szerinti helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészeket tartalmazó megalapozó vizsgálat elkészítése.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 85/A. §-ának megfelelően a koncepció kidolgozása során települési örökségvédelmi hatástanulmány készült a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően.

2.1. JÖVŐKÉP

2.1.1. A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

A hosszútávon fenntartható, sikeres fejlődés biztosítása érdekében Nagyatád a feltárt erősségekre építve és a potenciális lehetőségeit minél hatékonyabban kihasználva jövőképét három alapérték köré építve határozza meg, ezek pedig az alábbiak:

1. Nyitottság és együttműködés
 - A járási központ szerepéből adódóan a járás kistelepüléseivel ápolott kapcsolatok tekintetében,
 - A város, illetve vezetésének a lakossággal, a civil szervezetekkel, valamint a helyi és betelepült vállalkozásokkal és a város látogatóival való kapcsolatában,
2. Értékmegőrzés és fenntartható fejlődés
 - A természeti és környezeti értékek fenntartása, ápolása, használata során.
 - A fejlesztések környezetterhelésének minimalizálására való törekvések során, a fenntarthatóság, mint elsődleges szempont érvényesítésében a befektetés ösztönzési és vállalkozás támogatási valamint infrastruktúra-fejlesztési tevékenység során.
 - A kulturális tevékenységek ösztönzése, támogatása, a hagyományok ápolása során.
3. Esélyek egyenlősége
 - A városi – és járásközpont funkciójából adódóan a kistérségi - közszolgáltatásokhoz, városi munkahelyekhez és kultúrához való hozzáférésben a város és térsége minden polgára számára.
 - Támogatásban és segítség nyújtásában megjelenő szolidaritás mindazon társadalmi csoportokkal és egyénekkkel, akik saját erőfeszítésükkel képtelenek hátrányos helyzetük megváltoztatására.

Az alábbiakban a fenti értékrendnek megfelelő **elérni kívánt jövőkép**, célállapot kerül meghatározásra Nagyatád társadalmi-, gazdasági-, táji-természeti és épített jövőjére vonatkozóan.

Élhető település

Nagyatád környezetével harmóniában élő és fejlődő, rendezett és esztétikus megjelenésű európai kisváros, a kistérség minden térségközponti funkcióval ellátott központja, amely eléggé vonzó ahhoz, hogy a magasan képzett lakosságát, és fiatalságát helyben tartsa, továbbá reális, és ismert letelepedési célpont legyen az ország más területeiről, vagy más – elsősorban EU tagállam - országokból érkező kvalifikált munkavállalók, és azok családja számára.

A fiatal korosztályok helyben történő boldogulását segítve a város régiós összehasonlításban is jó minőségű alap- és középfokú oktatási, valamint sport- és szabadidős lehetőségeket kínál a település és a járás lakóinak, emellett a lakosok és vállalkozások számára érzékelhetően korszerű, ügyfélbarát közigazgatási szolgáltatásokat nyújt.

A környezeti fenntarthatóságra való törekvéseket demonstrálva és a klímaváltozás hatásaira felkészülten a városi intézmények mindegyike megújuló energiaforrásokat használ, a városi lakásállomány energetikai korszerűsítése az önkormányzat szakmai támogatásának köszönhetően jól halad, a város klíma- és energiatudatos lakó- és munkahelyi környezetet biztosít. A kedvező táji, természeti környezetét és értékeit őrző, körültekintően fejlesztő település. A védelem alatt álló ökológiai funkciójú területek háborítatlansága biztosított. A korlátozásokkal hasznosítható természeti értékek mind nagyobb részben környezeti nevelés és a bemutatás szolgálatába helyeződnek. A lakott területen a zajterhelés és a levegőszennyezés csökkenő tendenciájú a várost elkerülő további útszakaszok megépítésének köszönhetően.

Az önkormányzati ügyintézkedések jelentős része mind a lakosság, mind a szervezetek számára elektronikus alapokon, ügyfélbarát megoldásokkal, hatékonyan, helyben illetve otthonról intézhető. Az infokommunikációs elérés magas színvonalú szolgáltatási szinten rendelkezésre áll.

Az időskorú lakosság is magas szintű gondoskodásban, odafigyelésben részesül, az idősök biztonságára és speciális szükségleteire kiemelt figyelmet fordít a város.

A településszerkezetből adódó belső különbségek nem jelentenek életminőségbeli különbségeket az egyes városrészek lakói számára. A belvárosban élénk kiskereskedelmi élet van, itt található a város és térségi falvak lakói számára kedvelt, heti vásárnak is helyt adó piac, a belvárosi terek gyakori színhelyei a kulturális- és sport rendezvényeknek, míg a falusias, kertvárosias hangulatú településrészek a nyugodt, természetközeli életmódra adnak lehetőséget, a szolgáltatások és infrastruktúra teljes körű kiépítettségével. Nagyatád jelentős arányú, a rekreációt szolgáló zöldterülettel rendelkezik, melyek folyamatos fejlesztése a városvezetés számára kiemelt célterület. A közösségi terek megújulásával és a programkínálat bővülésével Nagyatád színes kulturális és közösségi élettel rendelkező településsé válik. A lakosság továbbra is rendszeresen és nagy számban részt vesz a közösségi zöldítési, szépítő akciókban, amiket magas fokon és térségi szinten is elismert színvonalon gyakorol.

A város nyújtotta közszolgáltatások minden településrész lakói számára azonos színvonalon elérhetők, a lakossági igényekre épülő közösségi közlekedés, az átgondolt közlekedési rendszer, és a jól kiépült kerékpáros infrastruktúra segítségével.

Az önkormányzat együttműködésben a gazdasági- és civil szereplőkkel számos közérdekű fejlesztést valósít meg, amely hozzájárul a település élhetőségének javításához, ezen keresztül pedig a népességmegtartó, illetve népességvonzó képessége javulásához.

Az épített örökség védelme, a zöldfelületek megóvása, fejlesztése révén hosszú távon fenntartható vonzó városkép jön létre.

Befektetési célpont

A település gazdasága döntően az ipari tevékenységekre épül a gépipar, faipar, textilipar, és mezőgazdaság területén. A jelenleg a településen működő vállalkozások a fejlesztési források sikeres felhasználásával, és az igényeikhez igazított szakképzési rendszerre, valamint a város által biztosított ipari parki infrastruktúrára és üzleti szolgáltatásokra támaszkodva hosszú távú fejlődési pályára állnak. A mezőgazdasági vállalkozások hálózatos együttműködésével sikerül emelni

a termékek feldolgozottsági szintjét, a gépipar, élelmiszer feldolgozás és a textilipar területén K+F tevékenység indul.

A város munkaerő-piaci vonzáskörzete kb. 30 km-es sugarú körben kiterjed a szomszédos járások területére is. Az ipari termelés és a termeléshez kapcsolódó szolgáltatások létesítményei elsődlegesen az Ipari Parkra és a Déli Iparterületre koncentrálódnak, az Ipari Park majdnem teljes kihasználtsággal üzemel, a Déli Iparterület esetében a barnamezős zóna megújul.

A magas színvonalú és a gazdasági szervezetek igényeivel összehangolt szakképzésnek köszönhetően a város jól képzett és rugalmas munkaerő potenciállal rendelkezik.

Az önkormányzat sikeresen mentorálja a vállalkozások hálózatba szerveződését, aktív befektetésösztönzési tevékenységet folytat, vállalkozóbarát egyablakos ügyintézással segíti a már működő és letelepülni kívánó vállalkozásokat.

Jelentős turisztikai desztináció

A város turisztikai potenciálja tovább erősödik a gyógyvízre, az épített környezet minőségére, a természeti értékekre és az egyedi turisztikai attrakciókra alapozva. A turisztikai ágazatban mind a szálláshely-kínálat, mind a turisztikai szolgáltatások hozzáadott értéke növekvő pályára áll.

A turisztika speciális ágaként fejlődésnek indul az alkonyatipar, a városba a magas szintű egészségügyi szolgáltatások, a kedvező megélhetési költségek és az élhető települési környezet miatt letelepedő fizetőképes idősebb korosztályra alapozva fejlődnek az idősgondozáshoz kapcsolódó szolgáltatások és az idősek igényeihez igazított kereskedelmi és szabadidős szolgáltatások. Speciálisan az idősek igényeihez igazodó lakásépítések indulnak.

A fentiekhez is kapcsolódóan megvalósul a fürdő modernizálása, bővítése. A megfelelő minőségű szolgáltatásokat biztosító, a kor igényeihez igazodó gyógy- és termálfürdő növekvő számú látogatót vonz a városba.

A strand területén a projekt előkészítést követően magánbefektető olyan komplexumot hoz létre, amely kiküszöböli a strand szezonális működését, és a wellness szolgáltatások körének bővítésével az idősebb korosztály mellett a fiatalabb korosztályok számára is vonzó turisztikai célpontot nyújt.

A település életében jelentős szerepet betöltő fürdőturizmus mellett megjelenik a bakancsos és ökoturizmus is. A különböző turisztikai ágak számára vonzó tényező a kiemelkedő természeti környezet, a mozaikos tájrészletek, a térség bejárhatósága és a kiépített kékinfrastruktúra. A TDM szervezet által koordinált marketing, és szolgáltatói együttműködés mellett a térség országosan is ismert és kedvelt 3-4 napos öko-, gasztro-, és élményturisztikai csomagokat kínál. Emellett a térség turisztikai kínálatát szervesen kiegészíti a kerékpárút infrastruktúra, kerékpáros turisztikai attrakciók várják az ide érkező vendégeket.

Térségi központ

A város vezetése érdemi, folyamatos és szervezett párbeszédet folytat a városi lakossággal, a letelepült vállalkozásokkal és a helyi civil szervezetekkel valamint a térség meghatározó egyéb szereplőivel.

A járás települései rendszeresen és érdemben működnek együtt a gazdaság-, az idegenforgalmi és az infrastrukturális fejlesztések terén a térségközpont Nagyatád vezetésével. A speciális közigazgatási tevékenységeket a térségközpont látja el, a település foglalkoztatási és szolgáltatási vonzáskörzete a járáshatárokat átlépve, együttműködve a megalakult megyei és helyi foglalkoztatási paktumszervezetekkel, kiterjed egészen Barcsig, Berzencéig, Böhönyéig és Kadarkútig.

Nagyatád a térségi központi szerepét a táji adottságainak kihasználásával tovább erősíti. Élére áll és példát mutat a zöld infrastruktúra hálózatának kiépítésében és annak összekapcsolásában a szomszédos településekkel. Ezáltal nem csak az élővilág számára hoz létre fenntartható ökológiai folyosókat, hanem a térség lakossága számára is alternatív gyalogos és kerékpáros kapcsolatokat alakít ki. Zöldutakat hoz létre.

Értékeit őrző település

Az egyre inkább előtérbe kerülő trendek, mint az egészségtudatosság, fenntarthatósági szemlélet, helyi termékek iránti kereslet, a kerékpáros, bakancsos és ökoturizmus mind meghatározó tényezők a település jövőképeinek megfogalmazásában. Az élhető települési táj magában foglalja az épített környezet, a táj- és természeti adottságok harmonikus egységét.

Nagyatád táji, természeti, környezeti jövőképe szerint természeti adottságai révén, gazdag vízrajzával, a Rinya-patak menti tőrendszerével nemcsak a lakosai számára képes egészséges, minőségi és élhető életteret biztosítani, hanem a térségbe érkező látogatók számára is. A város lakóközössége szereti és becsüli a település kiépített és jól karbantartott zöldterületeit, előszeretettel fedezi fel a külterületi erdőket, kertek területeket, részt vesz a városszépítő akciókban. A település adottságait és a klímaváltozás környezeti kihívásait egyaránt figyelembe véve, azokra építve magas színvonalú, jól működő, megújuló energiákra támaszkodó lakó- és munkahelyi környezetet biztosít. A környezet alacsony terhelését szem előtt tartva a település és lakosai a tájat fenntartható módon művelik, okszerű tájgazdálkodást folytatnak. A mezőgazdaság racionalizálásával, a szántóföldeken a mezővédő erdősávok, mezsgyék gazdasági és ökológiai elvek mentén kialakított hálózatával, valamint a mozaikos tájrészletek megőrzésével hozzájárul a térség biológiai diverzitásának fenntartásához. A táj megfelelő hasznosítása révén a település érvényesíti a táj- és természetvédelmi alapelveket, okszerű gazdálkodásával pedig megállja helyét a helyben előállított és feldolgozott élelmiszerek termelésében és piacra juttatásában.

Mindezek alapján **Nagyatád jövőképe:** környezetével harmóniában fejlődő, lakossága számára nyugodt életkörülményeket biztosító, felelős térségi központként a járás lakossága és az ide látogatók számára magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtó, vonzó és nyitott város, amely a térség gazdasági centrumaként erős helyi gazdasággal rendelkezik, és természeti, táji adottságait, kulturális és épített értékeit kihasználva térségi szinten meghatározó, nemzetközileg is elismert, vonzó turisztikai célponttá válik.

2.1.2. A VÁROS JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPÉRE VONATKOZÓAN

Nagyatád a nagyatádi járás székhelye és egyben legnagyobb települése is, ennek megfelelően a térség igazgatási központjaként funkcionál. A jövőben ezen igazgatási funkciók megtartása és megerősítése mellett a szolgáltatások színvonala és az intézményi infrastrukturális háttér folyamatosan javul a település és térsége lakosságának egyre magasabb minőségű ellátása érdekében. Nagyatád a járás egyetlen városaként a térségben jelenleg is kiemelkedő gazdasági – foglalkoztatási szereppel bír, a kedvezőtlen periférikus helyzetű Dél-Somogy legjelentősebb gazdasági központja. Nagyatádon jelentős számú termelő, kereskedelmi, és szolgáltató cég működik, melyek száma a jövőben tovább nő, és a város tudatos gazdaságfejlesztő tevékenysége során megerősödik és jelentős térségi foglalkoztatóvá válik a szakmai hagyományokkal rendelkező cérnagyártás, élelmiszeripar és a gépgyártás is. Nagyatád fejlődése során kitekintéssel kell lennie a járás többi településére is, azokkal folyamatosan együtt kell működnie és partnerségi kapcsolat kialakítása szükséges a gazdaság- és idegenforgalmi és infrastrukturális fejlesztések terén. Intézményi szolgáltatásait úgy kell működtetnie, hogy azok a szükséges mértékben kiszolgálják a többi település lakosságát is.

2.1.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK RÖGZÍTÉSE

A településfejlesztési koncepció a város örökségi értékeit felhasználva, azokat fenntartható módon alakítva hoz létre új értékeket. A jövő felől érkező új sugallatokat és trendeket megértve azokat integrálja a település eddigi fejlődési folyamataiba annak érdekében, hogy Nagyatád járási központként, harmonikus és kiegyensúlyozott fejlődést tudjon biztosítani.

A városfejlesztés kiválasztott két fő elve a fenntarthatóság, valamint az együttműködés elve.

További alapelveként rögzíthető fogalmak a felelős döntéshozás; a kollektív felelősség; az átláthatóság biztosítása a tervezés, döntéshozás, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés során; kiszámíthatóság a szabályozásban és a finanszírozásban; többszörös hasznú, egymással szinergiában működő intézkedések; számonkérhetőség; világos célok és mérhető teljesítmények.

A településfejlesztés vezérelve a minőségi fejlődés biztosítása, az általános települési komfortérzet további javítása, a népessége számára hosszú távon is megélhetést biztosítani tudó, élhető településsé válás elősegítése.

A település fejlesztése során törekedni kell az adottságok és lehetőségek optimális kihasználására oly módon, hogy az ne veszélyeztesse a környezetminőséget és a településképet, ugyanakkor gazdaságilag biztosítsa Nagyatád fenntartható fejlesztésének lehetőségét.

A fejlesztések elsősorban a Nagyatádon élők és a helyi gazdaság szereplőinek érdekeit kell, hogy szolgálják.

A település fejlesztése során fokozottan kell támaszkodni az uniós tervezési ciklus kapcsolódási pontjaira és pályázati lehetőségeire. A külső források bevonása mellett, a kiegyensúlyozott és biztonságos fejlesztéspolitika megvalósítása érdekében az Önkormányzat településfejlesztési és -rendezési szerződések megkötésével biztosítsa (az Önkormányzat számára többlet ellátási kötelezettséggel járó) új funkciókat létrehozó, vagy a meglévő kapacitásokat bővítő jövőbeni fejlesztésekhez

való arányos hozzájárulását annak érdekében, hogy a kitűzött célok a helyi lakosság terheinek növekedése nélkül valósulhassanak meg.

A településfejlesztés során figyelembe kell venni a klímatudatosságot és fenntarthatóságot szem előtt tartó ún. Smart City elveket. Ennek lényege, hogy a városfejlesztés minden terén átgondoltan és innovatív módon alkalmazzák az infokommunikációs eszközöket és szolgáltatásokat a település erőforrásainak hatékony kiaknázása, a költségek mérséklése, a helyi gazdaság élénkítése, a vállalkozások versenyképességének növelése, illetve a lakosság életminőségének javítása érdekében. A környezettudatos szemlélet elterjesztése nem csak a környezeti károk csökkentése, és az élhetőbb környezet kialakítása miatt fontos, hanem a fogyasztási szokások befolyásolásával, az alkalmazott technológiák iránti igény növelésével a zöld gazdaság piacát, s végső soron megerősödését is szolgálják.

A környezetbarát építőanyagok, megújuló energiaforrások alkalmazását, a zöldterületek kialakítását, minőségi megújítását a városvezetésnek szorgalmazni kell. A környezetbarát technológiák alkalmazása a gazdasági szektorban és a városi szolgáltatások minden területén fontos cél, különösen a hulladékgazdálkodás, energiagazdálkodás, szennyvízkezelés és városi közlekedésfejlesztés vonatkozásában.

2.2. CÉLOK

A település jövőképe elérése érdekében meg kell határozni azokat a fejlesztési irányokat, feladatokat, amelyek megvalósítása egyaránt feladata a település önkormányzatának, a gazdasági szereplőknek, civil és egyházi szervezeteknek és a lakosságnak is.

E fejezet a település átfogó fejlesztését szolgáló célok, részcélok meghatározását, az azokhoz kapcsolódó szakterületi fejlesztési-rendezési javaslatokat, valamint a részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározását tartalmazza.

A település jövőképe keretében meghatározott célállapot elérését szolgáló egy átfogó cél, három stratégiai cél és azok megvalósulását operatív szinten szolgáló részcélok a következőképpen határozhatók meg. Az stratégiai célok és részcélok alább bemutatott rendszere nem fontossági sorrend, hiszen egymással összehangolt megvalósításuk elengedhetetlen feltétel a település jövőképeinek hatékony eléréséhez, valamint a település fenntartható fejlődéséhez.

2.2.1. A TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Átfogó cél a Nagyatádon és térségében élők életminőségének javítása az élhető település kialakítására, a vonzó befektetési célpont fejlesztésére, a turisztikai potenciál kiaknázására és a térségi szerepkör erősítésére alapozva.

A megfogalmazott alapértékek érvényesítésével Nagyatád városa alapvető és általános célként a városban élők életminőségének javítására törekszik az alábbi 4stratégiai cél mentén:

1. Élhető és vonzó település megteremtése
2. Gazdasági potenciál növelése
3. Térségi szerepkör erősítése
4. Értéktörzés és értéktörzés

1. Élhető és vonzó település megteremtése

A minőségi városi környezet hozzájárul a lakók életminőségének javításához, javíthatja a demográfiai trendeket, és hozzájárul az idegenforgalmi vonzerő – ezáltal a térségi versenyképesség – növeléséhez. Ezt a város az épített- és természeti környezetének értéktörző megújításával, minőségi fejlesztésével érheti el, melynek nagy hagyományai vannak Nagyatád esetében. Ennek érdekében szükséges:

- a közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása.
- az önkormányzati épületek energetikai fejlesztése.
- a megújuló energiaforrások alkalmazása.
- a pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása, fejlesztése (parkok, vízpartok, sportterületek, játszóterek).
- a lakóterületek fejlesztése (rehabilitáció, rekonstrukció), épített környezet értékeinek fenntartható megőrzése funkciók telepítésével a kihasználatlan ingatlanok esetében.
- a közösségi közlekedési rendszer szolgáltatási színvonalának emelése.
- a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
- az ivóvízkészletek védelme.
- a zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése.

Nagyatád az elmúlt évtizedek tervszerű fejlesztéseivel egy ciklus vége felé közeleg, ahol az infrastruktúra fejlesztéséből, az épített és természeti értékek megújításából már csak néhány hiányzó elem megvalósítása szükséges. Ezzel párhuzamosan azonban új célokat szükséges kitűzni, amelyeket összefoglalva a szolgáltató városként határozhatunk meg. Ennek keretében az önkormányzat olyan tevékenységeket vállal fel, melyek eddig nem tartoztak a feladatkörébe. Az önkormányzat számára célként határozható meg, hogy ügyfélbarát közigazgatást alakítson ki, „okos” megoldásokat alkalmazzon, aktívan közreműködjön a befektetés ösztönzésben, és a hatókörébe tartozó vállalkozások együttműködésének szervezésében, saját működési körében is megújuló energiaforrásokra és fenntarthatóságra alapozzon, szakmailag támogassa a lakossági energetikai fejlesztéseket, közreműködjön a város népességének növelésében, nagy hangsúlyt helyezzen a helyi közösség kohéziójának megtartására, és a településmarketingre. Az élhető települési táj kialakítása sokrétű beavatkozásokat és tudatos, következetes fejlesztéseket jelent, mely nemcsak a várostervezés és -vezetés részéről kíván nagy figyelmet, felelős döntéshozatalokat, hanem a megvalósulások során a lakosság környezettudatosságának erősítésében és szemléletformálásában is jelentős szerepet tölt be. A minőségi, vonzó, biztonságos város megteremtése a jól tervezett, és ütemezett, elsősorban a lakosság érdekeit, a környezetvédelmi szempontokat, az örökségvédelmet, a természeti értékek védelmét és a tájvédelmet szem előtt tartó fejlesztések által jön létre, melyekhez kellő minőségű és mennyiségű zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztés is társul.

2. Gazdasági potenciál növelése

Nagyatádon a helyi vállalkozások fejlődésének jelenleg elsősorban infrastrukturális, humánkapacitás, és pénzügyi akadályai vannak. Elsősorban a már megtelepült és működő cégek továbbfejlődésének támogatására kell helyezni a hangsúlyt, megtartva annak a lehetőségét, hogy új cégek is betelepülhessenek. Ennek érdekében szükséges:

- a volt konzervgyár területének hasznosítása, a barnamezős terület megújítása figyelemmel arra, hogy az új rendeltetés ne károsítsa a körülötte kialakult családiházassági területet
- Nagyatád Déli Iparterületének fejlesztése, a gazdasági övezet infrastruktúrájának kiépítése, hogy a barnamezős területek megújulhassanak, és a már megtelepült vállalkozások számára bővítési területek szabaduljanak fel, illetve a terület új vállalkozásokat is tudjon fogadni.
- Nagyatádi Ipari Park bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, hogy a város zöldmezős beruházásban gondolkodó befektetők számára is tudjon megfelelő telephelykínálatot biztosítani.
- A város fejlesztését kezdeményező és a végrehajtást koordináló szervezeti keretek és személyi feltételek erősítése, ami magában foglalja az aktív befektetésösztönzést, a gazdasági szereplők fejlesztési elképzeléseinek támogatását (egyablakos ügyintézés, intézményesített kapcsolattartás), együttműködést a fejlődéshez szükséges munkaerő kapacitás rendelkezésre állásához, a hálózatos gazdasági kapcsolatok kialakulásának megszervezését, különös tekintettel a mezőgazdaság és erdőgazdálkodás területén a magasabb hozzáadott értékű termékek piacra jutása érdekében.

A város turisztikai vonzerejét természeti, táji adottságai, a termál- és gyógyvizek jelenléte, a fejlett egészségügyi infrastruktúra, az épített környezet minősége és gazdag kulturális értékei adják. Ennek megfelelően legfőbb cél – a kedvező egészségturisztikai keresleti trendekhez igazodva - a gyógyvízre épülő egészségturizmus, valamint ennek specializált változata, az életvitelszerű gondoskodást nyújtó alkonyatipar lehet. Ehhez kapcsolódóan fontos feladat az alkonyatiparhoz kapcsolódó szakképzési rendszer fejlesztése. Emellett kiemelt szerepet kell, hogy kapjon a jövőbeni fejlesztések közt a wellness és élményturizmus kínálatának bővítése, a szolgáltatások színvonalának javítása, kiemelten a Városi Strandfürdő területén a wellness szolgáltatások kialakítása. A turisztikai kínálat szélesítése érdekében elengedhetetlen az egyedi, innovatív turisztikai attrakciók, és programturizmus fejlesztése (az országosan is egyedülálló kulturális értéket jelentő Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep, a katonahagyományok ápolása és az ehhez kapcsolódó haditechnikai park, gasztronómia). A fürdőturizmus mellett jelentős szerepet kaphat a kerékpáros-, bakancsos- és ökoturizmus is a gazdaságban. A már említett természeti adottságok és a klímatudatos, környezetbarát hozzáállás jó alapot biztosít a turisztikai célú fejlesztések számára.

3. Térségi szerepkör erősítése

Nagyatád járásközponti szerepköréből adódóan a térségi alapfeladatokat a város látja el. A járás településeivel a hagyományosan kialakult térségi szerveződés szervezeti keretei (Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás) biztosítják a hatékony együttműködést. A térségi kapcsolatrendszer és

együttműködés fenntartása és tovább erősítése érdekében az alábbi feladatok fogalmazhatóak meg célként:

- A települési önkormányzatok közötti kapcsolat erősítése.
- A térségi kohézió erősítése a közlekedési kapcsolatok fejlesztésével (ennek keretében az alárendelt közlekedési utak állapotának javítása).
- Az intézményfejlesztések térségi szintű összehangolása (egészségügyi- és szociális ellátás, oktatás, közművelődés terén).
- Az idegenforgalom – térségi szintű programkínálat és attrakcióbővítés (pl. egységes térségi arculat, turisztikai menedzsment, kistérségi marketing tevékenység, attrakciók egymásba fűzése, vendégváró és marasztaló események térségbe vonzása).
- A térség helyi termelőinek támogatása, termékeik feldolgozásának koordinációja, helyi termelői piacok létesítése.
- A regionális és térségi kerékpárút-hálózat fejlesztése, zöldutak kialakítása.
- A helyi- és térségi identitástudat növelése (kiemelten a civil szervezetek hálózatosodásának elősegítése, közös hagyományőrző tevékenységek.)
- A pályázatfigyelő „rendszer”, közös tájékoztató fórum működtetése, pályázati együttműködések kialakítása.

4.Értékörzés és értékteremtés

Nagyatád egyik fő értéke a természetes környezete, gazdag vízrajza, mely országos szinten és a település korábbi időszakaihoz képest is jó állapotban van. A település táj- és természetvédelmi célú területi kijelölésekkel magas szinten ellátott, azonban azok bemutatása, fenntartható hasznosítása fejlesztésre szorul. Ennek érdekében az alábbi célok fogalmazhatók meg:

- Örökségtudatos településfejlesztés.
- Országos és nemzetközi védettség alatt álló területek védelme, fejlesztése.
- A nemzeti ökológiai hálózat (NÖH) folytonosságának biztosítása és fejlesztése.
- A településkarakter egyediségének megőrzése, alakítása.
- A térszerkezet alakítása, a tájhasználat optimalizálása.
- Környezeti nevelés előtérbe helyezése, környezetre való érzékenyítés az oktatásban.

A településhez kapcsolódó természeti és táji értékek bemutatását, védelmét, felfedezésének lehetőségét, elérhetőségét, szükséges biztosítani a lakosság identitástudatának megerősítése céljából, valamint az aktív életmód és közösségi kapcsolatok kialakításának lehetőséget kínálva. Nemcsak megteremteni szükséges az élhető települési tájat, hanem annak fenntartható működését is biztosítani kell, melyhez a lakosság nagyban hozzájárulhat, ha felelősségteljesen viszonyul a környezetéhez. Ehhez nyújthat segítséget az időben elkezdett környezeti nevelés, környezettudatos életmód kialakítása.

2.2.2. RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA

A fenti átfogó és stratégiai célok operatív szintű megvalósítását az alábbi, már konkrét beavatkozások által megvalósítható részcélok (operatív célok) szolgálják:

Átfogó cél (2030)	A Nagyatádon és térségében élők életminőségének javítása az élhető település kialakítására, a vonzó befektetési célpont fejlesztésére, a turisztikai potenciál kiaknázásra, és a térségi szerepkör erősítésére alapozva.			
Stratégiai cél	Élhető és vonzó település megteremtése (É)	Gazdasági potenciál növelése (G)	Térségi szerepkör erősítése (T)	Értékkörzés és –teremtés (F)
Operatív célok	Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása (É1)	Ipari területek fejlesztése (G1)	Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása (T1)	Örökségtudatos településfejlesztés (F1)
	Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése (É2)	Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása (G2)	Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában (T2)	Természeti értékek védelme és bemutatása (F2)
	Minőségi közszolgáltatások biztosítása (É3)	Helyi igényekre alapozott képzési rendszer (G3)	Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése (T3)	Településkarakter egyediségének megőrzése, alakítása (F3)
	Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa (É4)	Turisztikai potenciál erősítése (G4)		Tájhasználat optimalizálása (F4)
	Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés (É5)	Alkonyatipar fejlesztése (G5)		Környezettudatos életmód, környezeti nevelés (F5)
	Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése (É6)			

Az operatív célok közül több csak egymással szinergiában, egymásra épülve érhető el hatékonyan, így az alábbiakban a racionálisan együtt megvalósítandó célok csoportosítva kerülnek részletesen bemutatásra.

1. Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása (É1), Helyi igényekre alapozott képzési rendszer (G3)

A fiatal szülők, gyermekvállalást tervező családok helyben tartásában kiemelt szerepe van annak, hogy a településen biztosítottak legyenek a megfelelő színvonalú óvodai nevelés és általános iskolai oktatás infrastrukturális és szakmai feltételei. A középfokú oktatás tekintetében is fontosak ezek a feltételek. Figyelemmel kell lenni a helyi igényekre és az arra alapozott képzési rendszer kiépítésére. Az oktatás mellett fontos szempont az egészségügyi szolgáltatások színvonala, valamint az is, hogy a lakosság a szabadidejét hasznosan tudja eltölteni (kikapcsolódhasson, szórakozhasson, legyenek kulturális rendezvények, stb.). Olyan vonzó helyszínek létrehozása és szabadidős szolgáltatások kialakítása szükséges, melyet nem csak a fiatalok, hanem minden korosztály magáénak érez. Figyelmet kell fordítani a kulturális és közösségi intézményrendszer fejlesztésére, a rekreációs helyszínek megújítására és a funkciók szélesítésére. A fiatal lakosság helyben maradásának elősegítése érdekében elengedhetetlen a lakhatás minőségének javítása, a lakókörnyezet infrastrukturális fejlesztése.

2. Minőségi közszolgáltatások biztosítása (É3), Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása (T1)

A lakosság és a városban dolgozók életkörülményeinek javításához jelentősen hozzájárul, ha a közszolgáltatások elérhetősége megfelelő színvonalon biztosított. Ennek biztosítása érdekében indokolt a közigazgatási és a közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása, az alap- és középfokú egészségügyi ellátást, szociális ellátást és oktatást biztosító épületek modernizációja, infrastruktúra fejlesztése, valamint a szakmai felszereltség korszerűsítése. Elengedhetetlen a meglévő közösségi intézményrendszer szolgáltatás és látogatóközpontú fejlesztése, valamint a fiatalok, diákok számára közösségi befogadó tér kialakítása.

3. Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa (É4)

Ahhoz, hogy Nagyatád hosszútávon önfenntartó, környezet- és energiatudatos településsé váljon, a szükséges infrastrukturális, technológiai fejlesztések mellett elengedhetetlen a lakosság környezettudatos attitűdjének kialakítása, ennek érdekében környezeti szemléletformálási és ösztönző akciók megvalósítása.

A megújuló energiák előtérbe helyezésével innovatív energiahatékonysági megoldások terjednek el Nagyatádon. A település előnyben részesíti mindazokat a lakossági és beruházói kezdeményezéseket, amik vállalják az energiatudatos házépítést; az alternatív energiát alkalmazó, környezetüket legkevésbé terhelő építési megoldásokat alkalmazzák.

A korszerű és költséghatékony településüzemeltetés és önkormányzati gazdálkodás megköveteli ma már az önfenntartásra és energiafüggetlenségre való törekvést. Ennek eszközrendszerében kiemelt helyet foglalnak el az önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítései, valamint a megújuló

energiaforrások egyre nagyobb arányú hasznosítása. Célként fogalmazható meg mind intézményi/épület szinten, mind települési szinten a közösségi szintű, megújuló energiatermelő kapacitások növelése, mind a villamos energiatermelés, mind a meleg víz- és fűtési célú hőenergia biztosítása terén. A megújuló alapú energiatermelés terén kiemelt cél a település intézményei villamos energia igényének fedezésére egy fotovoltaikus napelem park létesítése, valamint az intézmények hőenergia ellátásának biztosítására a rendelkezésre álló geotermikus energiapotenciál (termálvíz) kiaknázása. A városüzemeltetés energiahatékonyságának javítása érdekében szükséges cél a közvilágítási rendszer további korszerűsítése (lámpatestek cseréje, szabályozás) A beruházási elemek megvalósítása mellett a lakosság energiatudatosságának javítása érdekében hangsúlyt kell helyezni energiahatékonysági képzések, lakossági szemléletformáló akciók szervezésére.

4. Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés (É5), Zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése (É6) (szorosan kapcsolódva a Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa (É4) célhoz)

A lakosság életminőségét nagymértékben meghatározza a táj és a szűkebb élettér, a településkép minősége. A vonzó utcakép, a zöldfelületek megfelelő aránya, a harmonikus településszerkezet mind jelentősen javítja a városban élők közérzetét, hozzájárul a település lakosságának megtartásához.

A „zöld infrastruktúra” egy újszerű, de a jövőben egyre nagyobb jelentőséggel bíró fogalom, amit egy fejlődő, a jövő rezgéseire érzékenyen reagáló településnek mindenképp be kell építenie a mindennapjaiba. Mára már számos nemzetközi és hazai stratégiai dokumentum alapját képezi, úgy mint az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye, az Európai Unió Zöld Infrastruktúra Stratégiája, EURÓPA 2020 stratégia, Európai Unió 2020-ig szóló biodiverzitás stratégiája, Mo. Nemzeti Biodiverzitás Stratégiája (2015-2020). A zöld infrastruktúra egy koncepcionális szemléletmód, amelynek célja, hogy – az ökoszisztéma elemeinek és kapcsolatainak védelmével és fejlesztésével – integrált módon biztosítsa az ökoszisztéma javakat és szolgáltatásokat, csökkentve a környezeti és klimatikus kockázatokat, ezáltal segítve a népesség helyben tartását. Magyarország célja, hogy az uniós forrásokból finanszírozott „zöld város” programon keresztül tevőlegesen kivegye részét az ország környezetminőségének javításában, ösztönözze az egészségesebb, klímabarát környezet kialakítását, ezáltal elősegítse a zöld gazdaság fejlesztését, és az ország népességmegtartó erejét növelje. A zöld infrastruktúra elemek egységes rendszerben történő kezelése és fejlesztése kikerülhetetlen annak érdekében, hogy Nagyatád egy európai színvonalú életminőséget biztosítani tudó településsé válhasson. Ennek érdekében a város célja, hogy a fentebb említett stratégiákat integrálja a településfejlesztési rendszerébe, segítve a hatékonyság növelését és az országos célok elérését. Azaz cél kell legyen a meglévő zöldfelületek, a rekreációt biztosító zöldterületek fejlesztése, valamint azok területének növelése, és az üresen álló ingatlanok hasznosításának megoldása. A településkép és a településszerkezet fejlesztését szolgálja a lakóterületek fejlesztése (rehabilitáció, rekonstrukció), valamint a város belterületi részén lévő, leromlott állapotú barnamezős területek rehabilitációja, új funkcióval való megtöltése. A városközpont mellett folyik el a Rinya-patak, mely komoly szerepet játszott a város kialakulásában és nagy lehetőséget hordoz az aktív szabadidős tevékenységek terén. A területen

parkerdő és mesterséges tó is található, melyek szorosabb bekapcsolása a város szövetébe a funkcionális előnyök mellett városképi szempontból is kedvező hatású.

A térségi szerepkör erősítésével a jövőben is várhatóan jelentős szerepe lesz a munkába járási célú ingázásnak, valamint a közszolgáltatások igénybevétele miatti közlekedési célpontnak, így célként fogalmazható meg a közlekedési kapcsolatok körének tovább bővítése, fejlesztése, ennek keretében az alsóbbrendű közlekedési és mezőgazdasági utak állapotának javítása. Igazodva a munkába járási igényekhez, valamint az oktatási és egyéb szolgáltató intézményekbe történő bejárás biztosításához, cél a közösségi közlekedési szolgáltatások színvonalának emelése, a lakosság igényeihez való igazítása, a menetrendek optimalizálása érdekében folyamatos párbeszéd fenntartása a szolgáltatást nyújtó közlekedési vállalattal. A városi közlekedési infrastruktúra-fejlesztés részeként szükséges a megnövekedett gépkocsi használathoz igazodva a közterületi parkolók rendszerének felülvizsgálata, szükség esetén bővítése.

A gazdasági területek fejlesztéséhez kapcsolódóan további elkerülő utak megépítése is cél. A várost nyugati irányba elkerülő útszakasz kiépítésével a taranyi és a berzencei út is összeköthető.

A környezettudatos közlekedési módok várható térnyeréséhez igazodva célként fogalmazható meg a kerékpárút hálózat további fejlesztése. A térségi szerepkörhöz kapcsolódóan a regionális és kistérségi kerékpárút-hálózat fejlesztése is indokolt.

5. Ipari területek fejlesztése (G1), Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása (G2), Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése (É2)

A város meglévő gazdasági potenciáljának növelése érdekében a városfejlesztés kiemelt célja az iparterületek fejlesztésének biztosítása. A déli iparterület fejlesztésével, infrastruktúrájának kiépítésével, a barnamezős területek rehabilitációjával bővítési területek szabadulnak fel, illetve további vállalkozásoknak nyílik lehetőség a betelepülésre. A barnamezős fejlesztések mellett a zöldmezős beruházások számára az Ipari Park bővítés keretében célszerű helyet biztosítani.

Cél, hogy további kis- és középvállalkozás telepedjen meg a városban, ezzel teremtve új munkahelyeket. A vállalkozások betelepülésének elősegítése érdekében elengedhetetlen a Déli Iparterület közúti közlekedési feltételeinek fejlesztése. Ki kell használni a Szabad Vállalkozási Zóna cím birtoklása nyújtotta előnyöket (pályázati lehetőségekben rejlő előnyök, marketing-kommunikációs előnyök) A közszolgáltatások színvonalának emelése, a közlekedésfejlesztés, a lakhatási-életminőség javítása, a közösségi- és szabadidős szolgáltatások fejlesztése, a városkép fejlesztése együttevén, egymás hatását erősítve ösztönzi a vállalkozói szektor, valamint a kvalifikált munkaerő letelepedését.

6. Turisztikai potenciál erősítése (G4), Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában (T2)

Nagyatád jó turisztikai adottságokkal rendelkezik, valamint kiemelkedő táji környezetben helyezkedik el. A város továbbra is nagy hangsúlyt kíván helyezni

ezeknek az adottságoknak a kihasználására. A turisztikai fejlesztési elképzelések között infrastrukturális és szolgáltatásfejlesztési célok egyaránt szerepelnek mind a gyógyfürdő, mind a városi strandfürdő tekintetében. Kiemelt szerepet kap a wellness és élményturizmus kínálatának bővítése, a szolgáltatások színvonalának javítása, erősítve ezzel Nagyatád fürdővárosi és gyógyhelyi karakterét, a térségi idegenforgalomban betöltött szerepét. A táji környezet adta adottságokra városi és térségi szinten is kiemelt figyelmet kell fordítani. A város és térsége adta lehetőségeket, attrakciókat (kiemelten a Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep és a haditechnikai park, kiegészülve a Csónakázó-tó adta horgászturisztikai lehetőségekkel) egy programcsomag keretében vonzóvá kell tenni. Az infrastrukturális fejlesztések mellett növelni kell az idegenforgalmi vonzerővel bíró nagyzrendezvények számát és látogatottságát.

7. Alkonyatipar fejlesztése (G5)

Az előregedő lakosság igényeinek kielégítése mellett hangsúlyt kell fektetni az életvitelszerű gondoskodást nyújtó alkonyatipar fejlesztésére is. Lehetőséget kell biztosítani piaci alapokon működő idősek lakóparkjának kialakítására. Biztosítani kell a rendszer működtetéséhez, fenntartásához szükséges szakképzett munkaerőt, a szakképzési háttér fejlesztését. Ki kell alakítani a hatékony piaci bevezetéshez szükséges marketing tevékenységek körét. Kiemelt feladat az idősek lakóparkját kiszolgáló piaci alapon szervezett egészségügyi és szociális szolgáltatási csomag fejlesztése.

8. Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése (T3)

Járasközpontként Nagyatád városának, mint gazdasági centrumnak különösen nagy szerepe van a térség gazdasági szereplőinek összefogásában. A horvát-magyar határhoz és a berzencei közúti határátkelőhöz való közeli elhelyezkedés predesztinálja a nemzetközi, határ menti gazdasági kapcsolatok kialakítását, elmélyítését. A járás hátrányos helyzetű kistelepülései számára a térség munkanélküliségének csökkentése érdekében jelenthet segítséget a város koordinációjában a térség önkormányzataival együttműködésben szociális szövetkezet, illetve szociális közösségi kertgazdaság kialakítása.

A térségi együttműködés további formája lehet a Nagyatádon és a térségben működő ipari vállalatok szakemberállomány szükségletének biztosítása érdekében munkáltató- szakképző egyeztető fórum működtetése, együttműködési rendszer kialakítása. Emellett a vállalkozóvá válás és a szolgáltató szektor erősítése érdekében vállalkozói mentorprogram létrehozása, a program lebonyolítására együttműködések kialakítása a térség vállalkozásai és tanácsadással, üzleti szolgáltatások nyújtásával, valamint üzleti inkubációval foglalkozó szervezetei közt.

9. Örökségtudatos településfejlesztés (F1), Természeti értékek védelme és bemutatása (F2)

Nagyatád egyik fő értéke a természetes környezete, amit nemzetközi szinten jegyzett védett területei is alátámasztanak. A településen végighúzódnó Babócsai-Rinya patak, és a patak mentén kialakult galériaerdők, valamint a hagyományos

tájhasználatú területek, a Malom árok, a Csónakázó-tó, a halastavak mind különleges élményt nyújtanak az idelátogatóknak.

A Rinya és a patak menti területek jelenleg nem élveznek sem országos, sem helyi természetvédelmi védeltséget, így a jövőben érdemes a területet helyi védelem alá vonni. Annál is inkább, mert a védeltséggel együtt lehetőség nyílik részletes természetvédelmi kezelési tervet készíteni a területre, így is biztosítva a természeti értékek hosszú távú fennmaradását. A táj terhelhetőségén belül maradó, ellenőrzött ökoturisztikai és sportturisztikai fejlesztések révén növelendő a terület ismertsége, népszerűsége.

A Natura 2000 védelem alatt álló területek nyugati része mentén található hatalmas kiterjedésű mezőgazdasági területeken olyan tájgazdálkodás megvalósítása a cél, ami összhangba hozható a természetvédelmi célkitűzésekkel. Az érintett területen beépítésre szánt terület kijelölése, illetve a természetvédelmi célokkal nem összeegyeztethető épület elhelyezése nem lehetséges. Csak a jelölő élőhelyek és jelölő fajok fennmaradását biztosító tájhasználat folytatható.

A települést nagy kiterjedésben érintő Ökológiai Hálózat területein az egyetlen elérendő cél az élőhelyek védelme, hálózatosságának fenntartása és további erősítése, valamint annak az elérése, hogy a területen megvalósuló tájhasználat minél inkább természetmegőrzési célú és ökológiai szemlélettel átitatott legyen. Magától értetődő az ökológiai hálózat területi kiterjedésének megóvása. Minden, az élőhelyek megsemmisülését okozó tájhasználati forma (külszíni bányaművelés, új hulladékgazdálkodási területek kijelölése, ipari gazdasági tevékenység, túlzott beépítés, talaj-, víz-, levegő- és zajszennyezést okozó tevékenységek, monokultúras szántóföldi művelés) tilos és ezt a település a jövőben is biztosítja a rendelkezésére álló eszközrendszerén keresztül.

Fontos a megfelelő erdő-, mező-, gyepgazdálkodási gyakorlat kialakítása, hogy a területek minél jobban elláthassák az ökológiai hálózatban betöltött szerepüket, azaz gazdag élő-, költő-, táplálkozó-, vonuló helyekként szolgáljanak. Az erdőkben előnyben kell részesíteni az ökológiai erdőgazdálkodási módszereket. A szálaló vagy lékvágás alkalmazására, holtfák megtartására, korban és fajban vegyesebb állományok telepítésére kell törekedni. A magterületeket egymással és a belterületi zöldfelületekkel is összekötő árkok, patakok melletti ökológiai folyosók fejlesztendőek, területük növelendő.

Mindezek kiegészítéseképp a természeti területek védelme érdekében tehető további lépés a helyi védeltségre érdemes táji, természeti értékek átfogó felülvizsgálata. A koros fák megőrzésére, számának bővítésére gondot kell fordítani, ahogy az új potenciális védett területek pontos területét, a védelem célját és a cél eléréséhez szükséges feladatokat is tisztázni szükséges a jövőben. Mindenképp javasolt a település természeti értékeit védő rendeleteinek felülvizsgálata.

10. Tájhasználat optimalizálása (F4), Településkarakter egyediségének megőrzése, alakítása (F3)

A település mozaikos tájszerkezetének megőrzésére, az új irányokat előtérbe helyező fenntartható tájhasználat szorgalmazására Nagyatádon nagyobb hangsúlyt kell fektetni a jövőben. Az új tendenciák révén, mint az biodinamikus gazdálkodás, vagy az ökoturizmus egyre nagyobb térnyerése a jövőben a települést körülvéő tájra is hatást gyakorolhat. A helyi gazdálkodás és a helyi

termények, a kiskertes gazdálkodás folyamatosan növekvő igényei a meglévő tájhasználati módok újragondolását eredményezik. A jövőben szükséges az önellátó, fenntartható tájhasználati módok támogatása, a területhasználatok tekintetében a nagyüzemi gazdálkodás mellett hangsúlyt kell fordítani a kisüzemi és helyi termelők támogatására is. A tájhasználatok esetén a táj fenntartó képességének megőrzése érdekében növelni kell a biológiailag aktív felületek arányát, a természetközeli területek között a kapcsolódási lehetőséget biztosítani szükséges.

A tájnak változatos, dinamikus tájképi látványt kell nyújtania. A homogenizációs folyamatok felszámolásával így egészséges, a turizmus számára is imponáló tájhasználat alakulhat ki, ahol a természetközeli területek és a termelő területek egymás javát szolgálják, harmonikus egységet alkotva. A tájkarakter megőrzése érdekében a fennmaradó külterületeken az építkezéseket a lehető legnagyobb mértékben korlátozni kell. Csak és kizárólag a természetvédelemmel összehangoltan, a terület gazdasági (növénytermesztési és állattartási, erdőgazdasági) hasznosításával összefüggésben lehet gazdasági épületet létesíteni, aminek formai kialakításakor a településképi rendeletben és a települési arculati kézikönyvben megfogalmazott előírásoknak és javaslatoknak meg kell felelni.

Ennek elérése érdekében tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- Mezővédő erdősávok telepítése, mezsgyerendszer kialakítása.
- Erdőterületek közötti kapcsolat biztosítása fasorok telepítésével.
- Kis és középparcellás gazdálkodás támogatása.
- Szőlő-, gyümölcsös területek megőrzése, fejlesztése.
- Diverz, alternatív területhasználatok támogatása.
- Ökodinamikus gazdálkodás bevezetése, támogatása.
- Felhagyott gazdaságok, kertes mezőgazdasági területek újra használatba vonása a hagyományos jellegnek megfelelően.
- Nagyüzemi gazdálkodás mérséklése.

11. Környezeti nevelés (F5)

Az egészséges környezet az életminőség egyik kulcseleme. Közvetetten a város vonzerejét, versenyképességét is befolyásolja. A zajterhelés és a légszennyezettség csökkentése érdekében a szennyező források kibocsátásának mérséklése, felszámolása a cél, ebben a közlekedési szokások megváltoztatása, illetve a közlekedésben az alacsony széndioxid kibocsátású, környezetbarát technológiák alkalmazása vezethet eredményre.

A korszerű hulladékgazdálkodás, a hulladéklerakásból származó károk felszámolása, a lakosság körében a tudatos fogyasztás és a környezeti kultúra fejlesztése fontos feladat.

A biztonságos, egészséges életfeltételek fontos eleme a felelősséggel történő vízgazdálkodás, mely a csapadékvíz elvezetésre, a keletkező szennyvizek kezelésére, és a jó minőségű, biztonságos ivóvízellátás hosszú távú biztosítására is kiterjed. A környezeti nevelést nem lehet elég korán elkezdni, így javasolt az oktatási intézmények programjaiba is bevezetni a környezetvédelemmel kapcsolatos tájékoztatásokat, foglalkozásokat, és a megújuló energiagazdálkodási módokról ismertetést nyújtani.

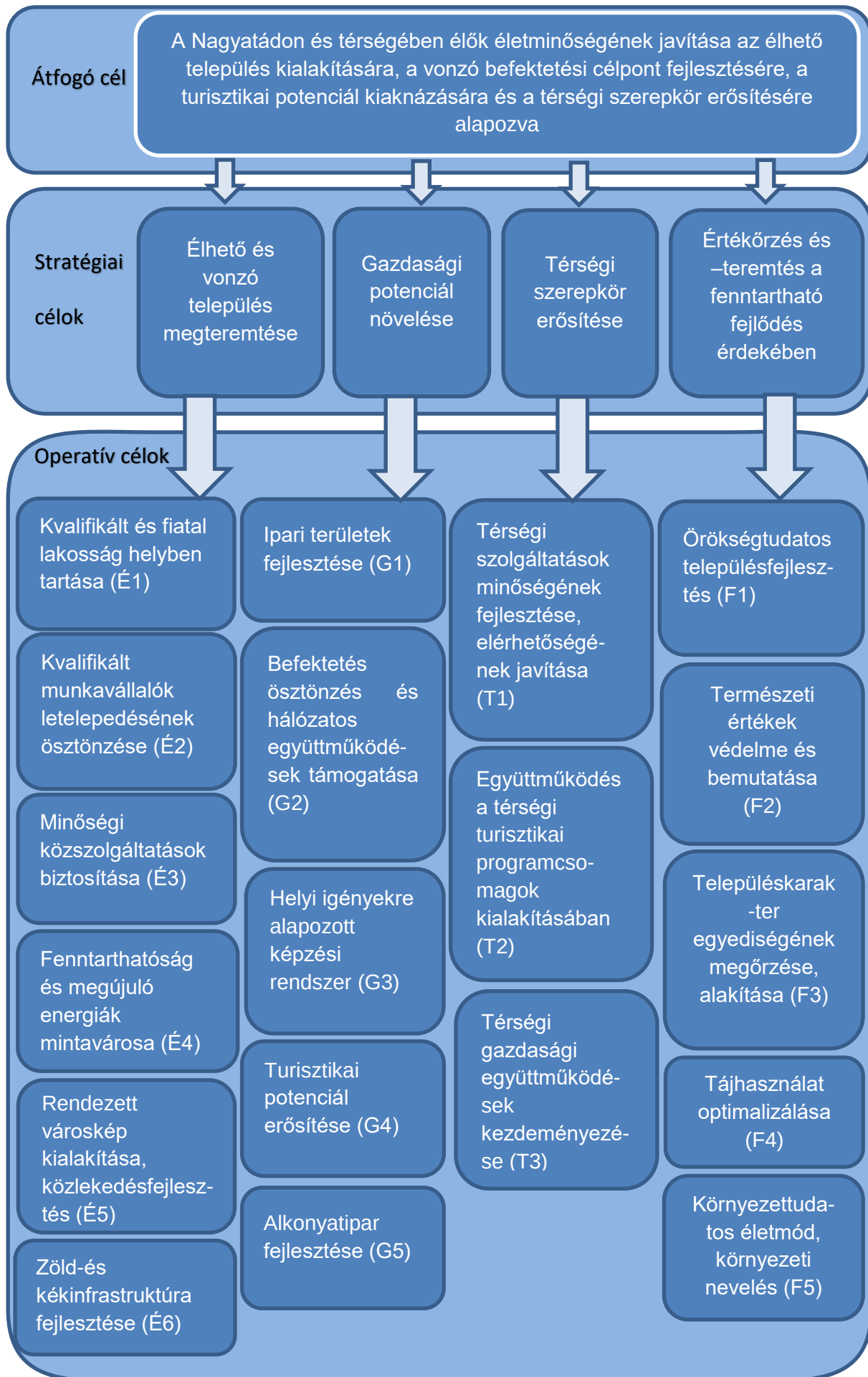
Tervezett eszközök és beavatkozási területek:

- Szemléletformálás már az oktatási intézményekben is.
- Közmű hálózat folyamatos és ütemezett rekonstrukciója.
- Meglévő vízbázis minőségjavítása.
- Korszerű hulladékgazdálkodás folyamatos fejlesztése.
- Hivatásforgalmi kerékpáros közlekedés feltételeinek további fejlesztése, környezet-barát közösségi közlekedés kialakítás, s a közlekedésen belüli részarányának növelése a személygépjármű forgalommal szemben.
- Légszennyezettség mérőállomások létesítése.

2.2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A településfejlesztési elvek és a célok kapcsolatrendszerét az alábbi táblázat foglalja össze, ahol a kódok az egyes operatív célok kódszámát jelölik. Minél több operatív cél jelenik meg egy cellában levő felsorolásban, annál erősebb a kapcsolat az adott településfejlesztési elvekkel, az adott településfejlesztési elvek annál nagyobb súllyal kell, hogy megjelenjenek a koncepció célrendszerének megvalósulásában.

Településfejlesztési elvek	Stratégiai célok			
	Élhető és vonzó település megteremtése	Gazdasági potenciál növelése	Térségi szerepkör erősítése	Értéktörzés és – teremtés a fenntartható fejlődés érdekében
fenntarthatóság	É4, É5, É6			F1, F2
együttműködés	É6	G2, G4	T2, T3	F5
minőségi fejlődés biztosítása	É3	G1, G4	T1	F1, F2
helyi adottságok és lehetőségek optimális kihasználása	É1	G1, G2, G3, G4, G5		F1, F2, F3, F4
a lakosság és a helyi gazdaság érdekeit szolgáló fejlesztések	É1, É2, É5	G1, G3, G5	T1, T2, T3	F4, F5
forráskoordinációra való törekvés	Horizontálisan minden stratégiai- és operatív cél esetében megjelenik			

2.2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

A fejlesztési célok többsége a település egész területét érintik, amelyek mindenhol érvényesítendőek, nem köthetők ténylegesen területhez. Azon célok, melyek egyes településrészekben fejtik ki hatásukat, lentebb kifejtésre kerülnek.

Élhető és vonzó település megteremtése átfogó cél nem differenciálható területi alapon, Nagyatád – belterületének – egészére került megfogalmazásra. A konkrét szolgáltatások a település már meglévő intézményeihez kapcsolódóan fejleszthetők. A rendezett városkép kialakítás ugyancsak az egész településre megfogalmazott célkitűzés. A közlekedéshálózat rendszer alkot, annak fejlesztése nem korlátozható településrészi szinten.

Pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása, fejlesztése (parkok, vízpartok, sportterületek, játszóterek) (É5):

A rész cél elsősorban a **Városközpont**ra, a **Kisvárosias és kertvárosias jellegű, valamint a Falusias jellegű lakóterületekre** értelmezhető. Potenciális fejlesztési terület a Városközpontban a Szent István park és közvetlen környezete, amelynek feladata a rekreációs és sport célú funkciók kielégítése, a szolgáltatások elhelyezése a megfelelő zöldfelületi arány megtartása mellett. A terület szerkezetének kialakítása előtt gondoskodni kell a zöld és épített környezet harmonikus arányának meghatározásáról. Szintén fontos fejlesztési terület lehet a tanuszodától délre, a Zrínyi utca mellett található nagy kiterjedésű alulhasznosított zöldfelületek, amelyek városi rendezvényeket befogadó közparkként és strandbővítési területként is elképzelhetők. A **Rinya-mente**_szintén a fejlesztési-rész cél egyik fő helyszínéül szolgál, ahol a patak menti sétányok, gyalogos hidak, horgász helyek létesítése hozzájárul a lakosság minőségi zöld tereinek bővítéséhez – szigorúan betartva a *Természeti értékek védelme (F2)* rész célban megfogalmazottakat.

Zöld-, és kékinfrastruktúra fejlesztése (É6):

A zöldinfrastruktúra és a rekreációs területek fejlesztése rész cél egyértelműen értelmezhető a **Rinya-mente** -ként jelölt településrészen, mely nem csak települési, hanem térségi szinten is ökológiai szereppel bír. A patak menti, természetközeli területek alkalmasak a zöldfelületi rendszer hálózatoságának megteremtésére, zöldutak, zöldfolyosók kialakítására. A területhez kapcsolódó parkerdő és a Zagrada dűlő alkalmasak továbbá a hosszabb sétákra, játékokra, kutyasétáltatásra. A rész cél, valamint az örökség alapú településfejlesztés célja együttesen érinti a Mándli kastélyt, mint helyi jelentőségű természetvédelmi területet és kulturális örökséget. A településrendezési eszközök felülvizsgálata során gondoskodni kell a terület örökség alapú szabályozásról, megfelelő védelméről.

A rész cél által érintett további településrészek a **Mezőgazdasági területek** és az **Erdős területek**. Utóbbiak esetében a fás állomány megőrzése és a természetkímélő erdőgazdálkodási módszerek bevezetése, előbbinél a zöldutak kijelölése, azok mentén mezsgyesorok és erdősávok telepítése jelent konkrét beavatkozási pontot.

Gazdasági potenciál biztosítása átfogó cél elsősorban az ipari, gazdasági jellegű területekre vonatkozik, de figyelembe veendő a turisztikai potenciál erősítése, valamint az alkonyatipar fejlesztése is.

Turisztikai potenciál erősítése (G4), Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában (T2)

A város fő turisztikai attrakciói a városközpontban, az idegenforgalmi, sport és rekreációs jellegű területeken, valamint a Rinya-mentén találhatók. **Az idegenforgalmi, sport és rekreációs területeken** belül kiemelhető a városi strandfürdő területe, mely jelentős turisztikai potenciál a településen és hozzájárul Nagyatád térségi központi szerepéhez is.

A város és térsége adta lehetőségeket, attrakciókat (kiemelten a fürdő területe, a Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep és a haditechnikai park, kiegészülve a Csónakázó-tó adta horgászturisztikai lehetőségekkel) egy programcsomag keretében vonzóvá kell tenni. Az infrastrukturális fejlesztések mellett növelni kell az idegenforgalmi vonzerővel bíró nagyrendezvények számát és látogatottságát.

A fürdő fejlesztése kapcsán említhető még a megújuló energiák mintavárosaként megfogalmazott fenntarthatósági cél, hiszen a megújuló energiák előtérbe kerülése a fotovoltaiikus napelem parkokból nyert energiahasználat mellett a geotermikus energia potenciált, azaz a gyógyvizek hasznosítását is magába foglalja.

Alkonyatipar fejlesztése (G5)

Szervesen kapcsolódik a városközpontban található termál gyógyfürdőhöz, kórházhoz, valamint a városközpont körül található kisvárosias és kertvárosias jellegű lakóterületekhez. A meglévő idősok otthona telkén lehetőség van 32 új lakóegység elhelyezésére is.

Térségi szerepkör erősítése átfogó cél nem differenciálható területi alapon, az egész városra és kistérségre kiterjeszthető.

Értékörzés és –teremtés stratégiai cél Nagyatád összes kulturális, természeti és táji értékét, védett és védelemre alkalmas területét magában foglalja. Ide tartoznak tehát a műemlékvédelem alatt álló épületek és a műemléki környezet, a nemzetközileg jegyzett kiemelt jelentőségű madárvédelmi és természetmegőrzési területek, az ökológiai hálózat övezeteivel érintett területek, az országos jelentőségű védett természeti területek és a helyi jelentőségű természetvédelmi területek és természeti értékek, valamint az egyedi tájértékek.

2.3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

2.3.1. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA

A fejezet azokat a társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat, illetve keretfeltételeket határozza meg, amelyekre a településfejlesztési koncepció hosszú távú céljai elérése érdekében tekintettel kell lenni, és a településrendezési eszközök ezekre hatással lehetnek.

Társadalmi adatok

Nagyatád területe 70, 06 km², lakónépessége 10481 fő (2019), mellyel a megye ötödik legnépesebb településének számít. A lakónépesség az elmúlt bő 10 éves távlatában – a 2012. évi időszakos növekedést is beszámítva – történő alakulását tekintve, a város népessége fokozatosan csökkenő tendenciát mutat.

Nagyatádon, mint Somogy megyében összességében, tendenciózus előregedési folyamat figyelhető meg. Nemcsak az állandó lakosságszám csökken, hanem a 14 éven aluli korosztály száma csökkent drasztikus mértékben.

Jellemző tendencia, hogy a felsőoktatási intézményekben továbbtanulók a tanulmányiak befejeztével nem térnek vissza Nagyatádra, a nagyvárosokban maradnak. Ugyanakkor a szegényebb, szakképzetlen rétegek kiköltözése jellemző a járás kisebb településeire.

A népességcsökkenést az elvándorlás, az alacsony természetes szaporodás, a magas halálozási arány okozza. Nagyatád népesedési értékei mind a régiós, mind az országos átlagnál relevánsan rosszabbak.

Gazdasági adatok

A statisztikai adatokat figyelve az elmúlt 10 év átlagában hasonlóan alakul a regisztrált foglalkoztatottak száma. A teljes népesség 41,25 %-a áll foglalkoztatás alatt, ami az országos adatokat tekintve kedvezőnek mondható.

Nagyatádról az ingázás nem jellemző, inkább a magasan kvalifikált – mérnökök, orvosok – munkaerő ingázása jellemző Kaposvárról, Nagykanizsáról, illetve az alacsony képzettségű munkavállalók járnak be Nagyatád 20-30 km-es körzetéből.

Ipari hasznosításra alkalmas barnamezős terület a volt laktanya területe és a volt konzervgyár területe, valamint zöldmezős terület az Ipari Park területe.

A városban 1634 db regisztrált vállalkozás található. Mindössze egy vállalkozás foglalkoztat több mint 250 főt, jelentős részük inkább kis létszámmal működik.

Nemzetgazdasági ágak szerint vizsgálva a legtöbb regisztrált vállalkozás a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat szektorban található, de jelentős a szálláshely szolgáltatás, valamint az építőipari szektorokban regisztrált vállalkozások száma is.

Környezeti adatok

Nagyatád település a Nyugat- Belső- Somogy kistáj keleti határán helyezkedik el. A különböző adottságú tájak - a Zselic, a Dráva-medencéje és a Dunántúli dombvidék - egymásra hatása, adottságaik finom keveredése, ötvöződése igen sokszínű és gazdag tájszerkezetet eredményezett a településen.

A belterületet és a hozzá közvetlenül kapcsolódó szántóterületek gyűrűjét keleti és nyugati oldalakra tagolja a Babócsai-Rinya völgye, a patak és a párhuzamosan vezetett malomárok, valamint a gátakkal kialakított halastavak vízfelületei.

Az erdők és a beépített területek viszonya igen karakteres. A közigazgatási határ mentén öt egymástól független, zárt erdőtömb kapcsolódik szomszédos települések erdeihez, azonban ezek egyike sincs kapcsolatban a város belterületével.

Veszélyeztetett tájelemek az árkok, kisvízfolyások, a bokorfűzesek, nádasok, mocsarak, rétek, kaszálók és a száraz gyepek.

A település nagy kiterjedésű mezőgazdasági területekkel rendelkezik. A térségben a mezőgazdálkodás hagyományosan erős jelenléttel bír, hosszú távú fennmaradása biztosítottnak tekinthető. A település külterületén kis kiterjedésű gyümölcsös ültetvények találhatók.

A település területén É-D-i irányban keresztül folyó Rinya – patak, a patakra települt törendszerek a tájszerkezet jelentős eleme.

A település környezeti állapota általánosságban jónak tekinthető. A településen az életminőség javítása, a település környezetében meglévő természeti értékek, védelemre javasolt természeti területek megőrzése, állapotuk javítása érdekében fokozott figyelmet követel a környezet minőségének javítása, a környezetvédelmi szabályok betartása, betartatása. Nagyatád rendelkezik Környezetvédelmi Programmal.

A térség geológiai és geomorfológiai adottságai kedvezőek a felszín alatti vizek kialakulása és raktározása szempontjából. A környéken feltárt vízadó rétegek jelentős termásvíz készletet rejtnek. A feltörő víz gyógyvíz minőségű.

A város fürdőinek vízellátását biztosító vízbázisok védelmére az illetékes hatóság kijelölte a hidrogeológiai védőidomot. A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004.(VII.21.) KvVm rendelet, valamint a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004.(XII.25.) KvVM rendelet alapján Nagyatád területe felszín alatti víz szempontjából érzékeny terület.

Környezeti szempontból jelentős veszélyforrás nincs a településen. Az állattartó telepek bűszennyezése, valamint a szántóföldi porszennyezés okoz terhelést.

A településen keletkező elsődleges zajforrást a közlekedés jelenti. A 68-as főút elkerülő szakaszának megépítésével csökkent a lakóterület zajterhelése.

Nagyatád csatlakozott a Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Programhoz. A városban 2 hulladékudvar létesült.

Nagyatád közműellátása – Kivadar kivételével, ahol nincs vezetékes gázellátás – teljes körűen kiépített. 2015-ben a nagyatádi szennyvíztelep korszerűsítésre került és megépült a még hiányzó szennyvízgyűjtő hálózat is.

2.3.2. A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMEL ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMELNEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA

Javasolt területfelhasználási változtatások

A településszerkezetet érintően

- a 68. sz. másodrendű főutat és a 68104. j. taranyi utat összekötő „nyugati elkerülő” út, valamint a „déli elkerülő” út szerepeltetése (A „nyugati elkerülő út” mielőbbi megvalósítása az iparterületek megközelítése és feltárása szempontjából fontos feladat, a „déli elkerülő út” helybiztosítása településszerkezeti szempontból indokolt.)
- a déli iparterület útfeltárásának felülvizsgálata és módosítása
- a henési városrészt és a szabadidős, rekreációs területeket összekötő gyűjtőút elhagyása
- a kerékpár- és turistaút-hálózat fejlesztése

A hatályos településszerkezeti tervben szereplő területfelhasználások módosítása, az alábbiak szerint

- a 68. sz. főút elkerülő és régi nyomvonalának keleti csatlakozási pontjánál tervezett központi vegyes területek gazdasági területként történő jelölése
- a Déli iparteleppel határos belterületi kertterületeket gazdasági területként történő figyelembe vétele
- a barapusztai gazdasági terület bővítése, valamint a korábban itt tervezett idegenforgalmi fogadóhely elhagyása
- a Görönd-pusztai volt kacsatelep idegenforgalmi fogadóhelyként történő tervezésének felülvizsgálata
- a kommunális hulladékátrakó és hulladékudvar déli irányú bővítési területének erdőterületté minősítése
- a Kivadár közelében korábban tervezett új szennyvíztisztító-telep elhagyása
- a zöldterületek felülvizsgálata és pontosítása
- az Európa-liget átminősítése szabadidős-rekreációs célú különleges területté
- a Döbrög pusztai kertés mezőgazdasági területek erdőterületbe történő átsorolása
- a Jánosmajori általános mezőgazdasági területek területfelhasználásának felülvizsgálata, a terület átminősítése kispácellás tanya- és farmgazdasági területté

2.3.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELME ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE

A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény előírásainak megfelelően elkészült – a 201/2018.(X.25.) sz. határozattal jóváhagyott – Nagyatád településképi arculati kézikönyve, valamint „A településkép védelméről” szóló 22/2018.(XII.14.) rendelete.

Ennek figyelembevételével – a megalapozó vizsgálattal párhuzamosan – elkészült a koncepciót megalapozó települési örökségvédelmi hatástanulmány.

Az örökségi értékek fenntartása

Az örökségi értékek védelmének egyik legfontosabb célja, hogy megőrizzük és örökölni hagyjuk azokat a jövő nemzedékei számára. Ez egyaránt érvényes a kulturális örökség és a táji-, természeti értékek elemeire is.

Az értékek hosszútávú megőrzésének fontos eszköze a fenntartás anyagi feltételeinek kidolgozása, megteremtése. Ennek lehetséges módja a védett értékekre alapozott közvetett vagy közvetlen gazdasági és társadalmi hasznosítás:

Fenntartást szolgáló intézkedés:

- örökségi értékleltár rendszeres aktualizálása, állapotfelmérés
- egységes örökségvédelmi stratégia kialakítása a település egészére vonatkozóan

Az örökségi értékek fenntartását elősegítő fejlesztési célok:

- turisztikai fejlesztések
 - termál és gyógyfürdő fejlesztés
 - a kulturális és épített örökség köré szerveződő turizmus
- a térségközponti funkció fejlesztése, magas színvonalú közszolgáltatások
 - intézmények fejlesztése, bővítése során a védett épületek hasznosítása
 - a belváros védett épületeiben a kereskedelmi-, szolgáltató gazdasági funkciók megtelepedésének, bővítésének elősegítése

VIRÁNYI ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ KFT
NAGY ÁRPÁD
PAGONY KFT
KÉSZ KFT
HECKENAST&HECKENAST BT

2019. JÚNIUS